

Historia krzyży stawianych na skrzyżowaniach dróg na terenach polskiego osadnictwa w rejonie Wilna

Polscy Kaszubi osiedlający się w rejonie Wilna przywieźli ze sobą swoją kulturę bogatą w tradycje religijne. Ze względu na duże odległości do najbliższych kościołów, złe drogi czy trudne warunki pogodowe nie zawsze mogli do nich regularnie uczęszczać.

Wznosili więc na skrzyżowaniach głównych dróg krzyże, które służyły jako miejsce gromadzenia się i wspólnej modlitwy szczególnie w czasie religijnych świąt. Przy krzyżach zatrzymywano się też w drodze do miasta w celu zanieśienia próśb do Boga lub odmówienia modlitwy dziękczynnej.

Wśród ponad 28 krzyży, które obecnie można zobaczyć na skrzyżowaniach lokalnych dróg, sześć oryginalnie wzniesionych przez polskich Kaszubów ciągle znajduje się na miejscu ich pierwotnego postawienia. Specjalna mapa z zaznaczonymi krzyżami zawarta w tej broszurze pozwoli na odnalezienie skrzyżowań, przy których znajdują się te znamienne symbole głębokiej wiary.

Składamy serdeczne podziękowanie panom Martinowi i Davidowi Shulist oraz Zakonowi Rycerzy Kolumba za włożoną pracę w celu zachowania i odnowienia tradycji stawiania krzyży na skrzyżowaniach dróg będącej częścią unikalnej spuścizny kulturowej polskich Kaszubów.

Krzyże z lokalnych cmentarzy nie są włączone do przewodnika. Informację na temat cmentarzy pierwszych osadników można uzyskać w Polish Kashub Heritage Museum.

Niniejsza broszura-przewodnik została przygotowana przez Stowarzyszenie Wilno Heritage Society w celu zachęcenia zwiedzających do szerszego poznania unikalnej historii osadnictwa i kultury pierwszych polskich Kaszubów w Kanadzie.

Stowarzyszenie Wilno Heritage Society zostało założone w 1998 roku dla upamiętnienia i uczczenia ich spuścizny kulturowej. Pierwszym celem Stowarzyszenia było założenie Historycznego Parku we wsi Wilno, które jest uważane na za pierwotne miejsce osiedlania się Polaków w Kanadzie. Kolejnym etapem było zbudowanie na terenie Wilna parku z muzeum w formie skansenu.

Osoby, które chciałyby wspomóc wysiłki Stowarzyszenia Wilno Heritage Society mogą zostać jego członkami. Rejestracje są przyjmowane w Polish Kashub Heritage Museum, które w lipcu i sierpniu jest otwarte codziennie od 11:00 do 17:00.

Tel: (613) 756-6937
Website: www.wilno.org
Email: heritage@wilno.org

Krzyże na skrzyżowaniach dróg

***na terenach pierwszego
osadnictwa polskich
Kaszubów w Kanadzie***

Przewodnik
przygotowany przez
Wilno Heritage Society

Wycieczka po okolicach Wilna śladami krzyży...

Najstarsze oryginalne krzyże pionierów:

1. Krzyż Dudzińskiego
2. Krzyż Pecoskiego
3. Krzyż Recoskiego
4. Krzyż Szulista
5. Krzyż Yeretch'a
6. Krzyż Yantha'a

Oryginalne krzyże ocalone od zniszczenia:

7. Krzyż Prince'a
8. Krzyż Burchata
9. Krzyż Kuiack'a
10. Krzyż Kosnaskiego (w parku Wilno Heritage Park)
11. Krzyż Peplinskih-Visutskich (w parku Wilno Heritage Park)
12. Krzyż Rozka
13. Krzyż Shalla (w Barry's Bay)
14. Krzyż Visutskiego

Nowe krzyże Polskich Kaszubów:

15. Krzyż Stamplecoskiego
16. Krzyż Etmanskiego
17. Krzyż Petroskiego
18. Krzyż Trebinskiego
19. Krzyż na wzgórzu Shrine Hill
- 20, 21. Krzyże wzniesione przez Radę Zakonu Rycerzy Kolumba Św. Kazimierza

